

Preek bij Marcus 1,40-45

Gemeente van onze Here Jezus Christus

In ons verhaal, vanmorgen, komt iemand met een huidziekte bij Jezus. Ik stel me voor dat hij op een afstand heeft staan wachten tot het moment dat Jezus alleen is. Vanwege een huidziekte gold hij als onrein en stond hij buiten de samenleving. Huidaandoeningen werden zeer gevreesd, in het bijzonder melaatsheid. De gevolgen ervan waren voor degenen, die eraan leden desastreus. Het hield in een langzame, maar onherroepelijke aftakeling met afzichtelijke misvormingen en sociaal isolement.

Zodra je huiduitslag kreeg, moest je naar een priester om het te laten zien. Als deze vaststelde dat het om een ernstige huidziekte ging, mocht je niet meer in je woonplaats komen. Je moest je afzonderen van de gemeenschap om zo te voorkomen dat ook andere mensen onrein werden. Je mocht pas terugkeren, als de ziekte verdwenen was. Maar eerst moest je je laten zien aan de priester. Zoals we Jezus hier ook horen zeggen tot de man na zijn genezing. 'Laat je zien aan de priester en breng als getuigenis voor de mensen het reinigingsoffer dat Mozes heeft voorgeschreven.' Ja dan pas hoorde je er weer bij.

Wat moet dat vreselijk zijn geweest. Het was een dubbele last: èn ziek èn in afzondering moeten leven. Als mensen in jouw buurt komen, moet je 'onrein!' schreeuwen als waarschuwing. Iedereen loopt met een grote boog om je heen. Niemand wil je meer aankijken, laat staan aanraken. De mensen kennen je alleen nog maar als die 'melaatse'. Wie nu ziek is, wordt omringd met alle medische zorg en aandacht. Zo totaal anders dan die man met een huidziekte, waarover Marcus vertelt.

Of toch niet?

Brengt ziekte mensen niet altijd in een isolement? Degene die ziek is, ervaart dat er een scheiding is ontstaan tussen gezond en ziek zijn. Je voelt de beperkingen van wat niet meer kan. Je voelt je buitengesloten. De omgeving vraagt niet naar jou maar in eerste instantie naar het verloop van je ziekte. Het gaat niet meer over jou maar over onderzoeken, uitslagen, een behandeling, operatie en medicatie. Ze gaan je zien als zieke niet meer als mens. Er treedt een ongelijkheid op. Je omgeving ervaart jouw ziekte als lastig. Waar zij rekening mee moeten houden. Anderen kunnen zich jouw ziekte gaan toe-eigenen. Zoals ze erover praten en tegelijk ook over jou. Het is alsof je niet meer van jezelf bent. Zieke mensen ervaren van hun omgeving ook dat ze zich

steeds weer moeten verantwoorden of ze wel voldoende hun best doen om beter te worden. Ze ervaren druk, dwang om hun ziek zijn maar te accepteren. 'Ik wil niet alleen maar als patiënt worden gezien' zei een gemeentelid tegen mij. 'Ik ben gewoon nog steeds dezelfde, maar mensen praten òf vooral over mijn ziekte òf ze mijden me, omdat ze me er niet naar durven vragen.'

Trouwens, ook als je gezond bent, is het belangrijk dat je gezien wordt. Dat je er bij hoort om wie je bent. Dat mensen niet langs je heen lopen of als het ware dwars door je heen kijken. Je hebt je partner verloren. 'Het leven gaat verder', wordt er dan gezegd. Maar voor jou gaat het leven zo anders verder. Wie ziet jou? Wie begrijpt je verdriet? Misschien ben je wel verlegen, vind je het lastig om een gesprek te beginnen. Vind je het moeilijk om contact te maken. Wie ziet jou? Wie wil jou leren kennen? Of je bent zo veel aan het werk, dat je nauwelijks tijd maakt voor vrienden en familie. Wie ziet jou? Wie haalt jou uit die werksleur? Zo komt het verhaal van Marcus veel dichterbij.

De melaatse mens smeekt Jezus om hulp, terwijl hij voor Hem op zijn knieën valt: 'Als U wilt, kunt U mij rein maken.' De zieke man hunkert ernaar om aangeraakt te worden. Liefdevolle aanraking is een levensbehoefte. Als je te weinig aangeraakt wordt, krijgt je huid honger. Tijdens corona spraken we van huidhonger. Die melaatse mens, dat kan iedereen zijn. Iedereen wil toch gezien worden: een liefdevol woord, een arm om je heen. Dat hoort bij mens zijn. Jezus weet als geen ander, hoe nodig wij elkaar hebben. Daarom loopt Jezus niet snel aan de melaatse man voorbij, zoals al die anderen wel doen. Hij blijft staan als de man naar Hem toe komt. Zijn roep om hulp, zijn smeekbede raakt Jezus diep tot in zijn binnenste. Dan doet Jezus iets dat volstrekt taboe is en ongehoord is. Hij strekt zijn handen uit naar deze mens en raakt hem aan. Jezus geraakt door deze mens, wil aanraken.

En wij? Zijn wij bereid om ons te laten raken door de nood, pijn van de ander en ons te verbinden met diegene? Durven wij de confrontatie aan met hen die anders zijn door ziekte, of door hun levensverhaal, of door wat dan ook? De man uit ons verhaal was in tijden niet meer aangeraakt. Dat maakt die aanraking van Jezus alleen al zo bijzonder. En wat het nog mooier maakt, is dat de man meteen na de aanraking door Jezus, genezen is. Een groot wonder. Gods liefde en genade wordt in de aanraking en in de genezing van de melaatse man zichtbaar. In de aanraking ontdekken zij beiden de kracht van Gods genade en heil.

Jezus geeft hiermee een voorbeeld van compassie. Compassie, het mee lijden met de ander, naast iemand gaan staan in de diepte, vraagt wel wat van je. Voor Jezus betekent het in dit verhaal, dat Hij het lot van deze mens deelt. Het isolement van de melaatse man, zijn afzondering, treft nu ook Jezus. Daarom zoekt Hij de afzondering buiten de stad. Niet alleen vanwege de mensen, die steeds maar naar Hem toe komen. Maar, omdat Jezus na die aanraking niet meer in de stad mocht zijn. Zijn compassie, zijn bereidheid om zich te laten raken en zich te verbinden voert Hem van stad tot stad. Voor zieken en gewonden had Hij een woord, een onderdak, tot hen had de Vader Hem gezonden. Dat was zijn missie tot aan het kruis. Waar Hij onschuldig hetzelfde het lot onderging als dat van die twee moordenaars, misdadigers. Dit verhaal waarin Jezus de plaats van de melaatse man inneemt, wijst al vooruit naar Golgota.

De bereidheid van Jezus om zich te laten raken en zich te verbinden met alle pijn en tekort waarmee wij mensen, mensen zijn, wordt tastbaar en concreet, in brood en wijn. Als wij zijn woorden gedenken die Hij uitsprak bij het breken van het brood en bij het omhoog heffen van de beker. Daarin horen we tegelijk ook zijn opdracht aan een ieder van ons. Wees bereid om je te laten raken door de nood, pijn en te kort van de ander en je daarmee te verbinden. Zo alleen kunnen we deel worden van Christus en aan elkaars leven.

Moge het zo zijn dat we elkaar raken, vinden, helen en zelf geheeld worden.

Amen.

Jemaat yang kekasih dalam Kristus,

Dalam ceritera pag ini, seorang dengan penyakit kulit datang untuk menemui Yesus. Bayangkan, bahwa ia menunggu dari jarak yang jauh sehingga saat Yesus berada seorang diri. Oleh karena ia menderita penyakit kulit, ia dinajiskan oleh masyarakat sekitarnya. Penyakit kulit sangat ditakuti terutama sakit kusta. Akibatnya, bagi seorang penderita sangat menghancurkan. Penyakit ini berjalan lambat dan mengakibatkan kerusakan fisik dan terisolasi oleh masyarakat

Serang penderita penyakit kulit, harus segera pergi melapor kepada imam untuk memperlihatkannya. Apabila penyakit ini cukup parah, ia harus meninggalkan tempat tinggalnya dan mengasingkan diri agar masyarakat tidak tertular dan menjadi najis. Ia baru kembali apabila sudah sembuh. Ia harus menemui imam dahulu, seperti yang Yesus katakan setelah ia sembuh, perlihatkanlah dirimu kepada imam dan persembahkanlah untuk penahiranmu persembahan yang diperintahkan Musa, sebagai bukti bagi mereka. Dan kamu kembali ke masyarakat.

Hal yang menakutkan telah terjadi dan merupakan beban yang berat. Oleh karena sakit, hidup dalam pengasingan.

Apabila ada orang datang mendekati, sebagai peringatan ia harus berseru :”NAJIS”. Tiap orang akan menjauhi. Tidak ada orang yang menegur dan menyentuh. Mereka hanya mengenalnya sebagai si Kusta. Apabila ada seorang yang sakit ia akan mendapat perawatan medis dan perhatian. Berbeda dengan orang dengan penyakit kulit seperti diceriterakan oleh Markus. Atau sebaliknya?

Apakah setiap orang sakit harus di-isolasi? Orang yang sedang sakit mengalami perbedaan antara sehat dan sakit.

Ia merasa terbatas untuk melakukan sesuatu dan terisolasi.

Orang sekeliling hanya bertanya mengenai proses sakitnya.

Bukan mengenai orangnya, tetapi mengenai pemeriksaan, hasilnya, perawatannya, operasi dan pengobatannya.

Mereka melihatnya sebagai yang sakit dan bukan sebagai

manusia. Terjadi sesuatu ketidak seimbangan. Orang sekeliling menganggap menyusahkan karena sakit. Ada orang lain yang turut merasakannya dan mereka

membicarakannya bersama. Orang-orang sakit banyak harus bertanggung jawab atas penyakitnya dan apakah mereka berusaha untuk sembuh. Mereka merasakan tekanan dan paksaan untuk menerimanya. Seorang anggota jemaat saya berkata: "Saya tidak ingin dianggap sebagai pasien saja, saya masih sama tetapi mereka hanya membicarakan penyakit saya saja atau mereka menjauhi saya oleh karena takut untuk bertanya".

Sebenarnya, apabila kita sehat, kita memerlukan perhatian, dan kita diakseptir sebagaimana adanya. Mereka tidak menjauh dan mengacuhkan. Apabila kita kehilangan pasangan, hidup akan berlangsung terus. Tetapi bagi kita, kehidupan sudah berubah. Siapa yang memperhatikan kita dan siapa yang mengerti penderitaan kita? Mungkin kita merasa malu untuk memulai pembicaraan. Kita sulit untuk mencari kontak. Siapa yang memperhatikan dan siapa yang ingin berkenalan? Atau kita sangat sibuk dengan pekerjaan, sehingga tidak mempunyai waktu bersama keluarga dan teman. Siapa yang akan menarikmu keluar dari kebiasaan ini?

Ini yang diceritakan Markus.

Seorang penderita kusta datang minta pertolongan kepada Yesus sambil bersujud dihadapannya dan ia memohon bantuanNya katanya: "Kalau Engkau mau, Engkau dapat menahirkan aku". Orang ini ingin disembuhkan oleh Yesus.

Sentuhan kasih sangat penting dalam kebutuhan hidup.

Apabila kita jarang disentuh, maka kulit kita akan kering. Selama Corona kita mengalami kekeringan kulit. Sakit kusta dapat terjadi pada tiap orang. Setiap orang ingin mendapat perhatian, mendengar perkataan penuh kasih, dan rangkulan tangan. Yesus mengetahui dan mengenalinya sebagaimana kita saling membutuhkan. Oleh karena itu Yesus tidak pergi menghindar seperti orang lainnya. Ia berdiri menunggu sehingga si kusta datang kepadaNya. Seruannya memohon bantuan, sangat menyentuh hati Yesus, dan Ia melakukan sesuatu hal yang tabu dan tidak biasa. Yesus mengulurkan tanganNya dan menyentuhnya. Yesus tersentuh oleh orang ini.

Bagaimana dengan kita? Apakah kita bersedia untuk disentuh oleh kebutuhan, penderitaan orang lain dan kita terlibat olehnya? Apakah kita berani dikonfrontir dengan mereka yang telah berubah oleh karena sakit, atau kesulitan hidup? Orang yang diceritakan ini sudah lama tidak pernah disentuh. Sentuhan oleh Yesus sangat istimewa.. Yang lebih indah adalah penyembuhan seketika disentuh oleh Yesus. Suatu mujizat. Kasih dan anugerah

Allah terlihat dalam sentuhan dan penyembuhan. Dengan sentuhan kita melihat kuasa Allah dengan anugerah dan hidup.

Yesus disini memberi contoh mengenai belaskasih atau kompas. Kompasi berarti turut merasakan dengan penderitaan orang lain, berdiri disamping orang yang sedang jatuh, membutuhkan pengorbanan. Dalam ceritera ini, Yesus memperhatikan nasib seseorang. Isolasi penderita kusta seta pengasingannya, menyentuh hati Yesus. Oleh karena itu Ia pergi menyendiri keluar kota. Bukan hanya oleh

karena orang-orang yang datang kepadanya, tapi oleh karena sentuhanNya kepada si kusta ia dilarang datang dikota.

Kompasi Yesus dan kesediaanNya untuk menyentuh membawa Dia dari kota ke kota. Untuk yang sakit dan menderita Ia menyediakan tempat tinggal, kepada mereka Tuhan Allah mengutus AnakNya. Inilah misinya sampai ke kayu salib. Ia yang tidak berdosa mengalami nasib yang sama seperti kedua penjahat di kayu salib. Ceritera dimana Yesus mengambil tempat penderita kusta, menunjukkan arah ke Golgotha.

Yesus bersedia untuk disentuh dan terlibat dengan segala penderitaan dan kekurangan kita sebagai manusia, menjadi nyata dan konkret dalam Perjamuan Kudus sebagai roti dan anggur. Apabila kita memperingati perkataanNya ketika Ia memecah roti dan mengangkat cawan anggur keatas. Kita mendengar tugas bagi kita semua. Bersedialah untuk disentuh oleh penderitaan, kebutuhan dan kekurangan orang lain dan kita bersedia untuk terlibat kedalamnya. Dengan demikian kita dapat menjadi bagian dari Kristus.

Semoga kita dapat saling menyentuh, bertemu, memukilkan dan kita dipulihkan.

A M I N .

